

Mərkəzimizdə tətbiq olunan diqqət və zəka dəyərləndirmə testləri.

Uşağınızı daha yaxından tanımaq üçün elmi qiymətləndirmə.

Hər bir uşaq özünəməxsus düşünmə tərzinə, öyrənmə sürətinə, diqqət xüsusiyyətlərinə və fərdi potensialına malikdir. Bəzi uşaqlar məlumatları eşidərək daha asan mənimsəyir, bəziləri vizual materiallarla daha yaxşı öyrənir, digərləri isə diqqətlərini müəyyən fəaliyyətə yönəltməkdə çətinlik çəkə bilirlər.

Uşağın inkişaf xüsusiyyətlərini daha yaxşı anlamaq, güclü tərəflərini müəyyənləşdirmək və dəstəyə ehtiyac duyduğu sahələri qiymətləndirmək üçün psixoloji testlərdən istifadə olunur.

Solaris Psixologiya Mərkəzində diqqət, zəka, dil bacarıqları və məktəbə hazırlıq xüsusiyyətlərinin qiymətləndirilməsi məqsədilə müxtəlif psixoloji testlər tətbiq edilir. Test seçimi uşağın yaşına, müraciət səbəbinə və fərdi ehtiyaclarına uyğun müəyyənləşdirilir.

Burdon diqqət testi nədir?

Burdon diqqət testi şəxsin müəyyən tapşırığa diqqətini yönəltmək, diqqətini müəyyən müddət ərzində saxlamaq və vizual material üzərində ardıcıl işləmək xüsusiyyətlərini qiymətləndirmək üçün istifadə olunan psixoloji testdir. Test zamanı iştirakçı təqdim olunan hərf və ya işarələr arasından təlimatda göstərilənləri müəyyənləşdirir. Nəticələr tapşırığın yerinə yetirilmə sürəti, düzgün cavablar, buraxılmış hədəflər və səhvlər nəzərə alınmaqla təhlil edilə bilər.

Burdon testi hansı hallarda faydalıdır?

- * Diqqətin davamlılığı və konsentrasiyası ilə bağlı suallar yarandıqda;
- * Tapşırıqlar zamanı səhvlərin və diqqətsizliyin səbəblərini araşdırarkən;
- * Təhsil fəaliyyətində diqqət performansını qiymətləndirmək məqsədilə;
- * Daha geniş psixoloji qiymətləndirməyə əlavə məlumat əldə etmək üçün.

Testin nəticələri uşağın və ya yeniyetmənin diqqət performansı haqqında məlumat verir. Bu nəticələr təkbaşına hər hansı pozuntunun diaqnozu kimi qəbul edilmir və digər qiymətləndirmə məlumatları ilə birlikdə şərh olunur.

MOXO diqqət testi nədir?

MOXO d-CPT kompüter vasitəsilə tətbiq olunan davamlı performans testidir. O, şəxsin diqqətini hədəf stimullara yönəltməsinə, vaxtında reaksiya verməsinə və cavablarını tənzimləməsinə qiymətləndirir. Test zamanı vizual və səsli yayındırıcı stimullardan da istifadə olunur.

MOXO dörd əsas göstəricini qiymətləndirir:

- * Diqqət: Hədəf stimulları düzgün müəyyənləşdirmək və onlara uyğun cavab vermək.
- * Vaxtında reaksiya: Tapşırığa tələb olunan vaxt çərçivəsində cavab vermək.
- * İmpulsivlik: Uyğun olmayan anda cavab vermək meylini qiymətləndirmək.
- * Hiperreaktivlik: Tapşırıq zamanı artıq və ya uyğun olmayan reaksiyalarla bağlı performans göstəricilərini araşdırmaq.

MOXO hansı hallarda tətbiq olunur?

Diqqətin idarə edilməsi, impulsiv reaksiyalar və tapşırıq zamanı performansla bağlı çətinliklər araşdırılarkən istifadə oluna bilər. Xüsusilə diqqət çatışmazlığı və hiperaktivlik pozuntusunun (DEHB) qiymətləndirilməsi prosesində əlavə məlumat mənbəyidir.

MOXO nəticələri şəxsin diqqət performansının müxtəlif şəraitlərdə necə dəyişdiyini anlamağa kömək edir. Bununla belə, test nəticələri təkbaşına DEHB diaqnozu qoymur. Yekun klinik qiymətləndirmə mütəxəssis tərəfindən digər məlumatlarla birlikdə aparılmalıdır.

WISC-R zəka testi nədir?

WISC-R (Wechsler Intelligence Scale for Children–Revised) uşaqların intellektual bacarıqlarını qiymətləndirmək üçün hazırlanmış fərdi zəka testidir. Ənənəvi olaraq 6–16 yaş aralığında olan uşaqlar üçün nəzərdə tutulub. Test şifahi və performans tapşırıqlarından ibarətdir. Bu tapşırıqlar uşağın sözlü məlumatlarla işləməsi, anlayışları izah etməsi, vizual materialları təhlil etməsi və problemləri həll etməsi kimi müxtəlif bacarıqları araşdırır.

WISC-R hansı məlumatları verir?

- * Şifahi tapşırıqlar üzrə göstəricilər;
- * Performans tapşırıqları üzrə göstəricilər;
- * Testin tətbiq qaydalarına uyğun hesablanan ümumi intellektual göstərici;
- * Müxtəlif idrak tapşırıqlarında uşağın nisbi güclü və çətinlik çəkdiyi sahələr.

Test hansı məqsədlə tətbiq olunur?

WISC-R uşağın intellektual profilini daha ətraflı anlamaq, təlim prosesində yarana bilən çətinliklərin araşdırılmasına əlavə məlumat vermək və uyğun təhsil dəstəyinin planlaşdırılmasına kömək etmək üçün istifadə oluna bilər.

Nəticələr uşağın potensialını yalnız bir rəqəmlə məhdudlaşdırmamalıdır. Onlar uşağın inkişaf tarixçəsi, təhsil təcrübəsi, dil bacarıqları və qiymətləndirmə şəraiti nəzərə alınmaqla şərh edilməlidir.

Vacib qeyd: WISC-R əvvəlki nəsil test versiyasıdır. Onun nəticələrinin şərhində istifadə olunan normativlərin uyğunluğu və məhdudiyyətləri nəzərə alınmalıdır. Testin nəticələri uşağın gələcək uğurunu və ya bütün öyrənmə imkanlarını təkbaşına müəyyən etmir.

Beynəlxalq diaqnostik dəyərləndirmə testləri

1. Frankfurter məktəbə hazırlıq testi.

Frankfurter məktəbə hazırlıq testi uşağın məktəbə keçidlə əlaqəli müəyyən idrak və qavrayış bacarıqlarını qiymətləndirmək məqsədilə istifadə olunur. Tapşırıqların xüsusiyyətlərindən asılı olaraq uşağın vizual qavrayışı, diqqəti və verilən tapşırıqları anlama və yerinə yetirmə bacarığı haqqında məlumat əldə edilə bilər.

Test məktəbə başlamazdan əvvəl uşağın mövcud bacarıqlarını daha yaxşı anlamağa və əlavə dəstəyə ehtiyac duyulan sahələri müəyyənləşdirməyə kömək edir.

2. Peabody testi.

Peabody Picture Vocabulary Test uşağın eşitdiyi sözlərin mənasını anlamaq və söz ehtiyatı ilə əlaqəli dil bacarıqlarını qiymətləndirmək üçün istifadə olunur. Uşağa müəyyən söz təqdim edilir və o, həmin sözə uyğun şəkli seçir.

Test uşağın qəbuledici söz ehtiyatı haqqında məlumat verir. Dil inkişafının qiymətləndirilməsi, sözləri anlama bacarığının araşdırılması və əlavə dəstəyə ehtiyacın müəyyənləşdirilməsi zamanı faydalı ola bilər.

Peabody ümumi zəka testi deyil; nəticələr uşağın dil mühiti və istifadə olunan test versiyası nəzərə alınmaqla şərh edilir.

3. Metropolitan məktəbə hazırlıq testi.

Metropolitan məktəbə hazırlıq testi uşağın məktəb təhsilinə başlamaq üçün vacib olan müəyyən akademik və idrak bacarıqlarını qiymətləndirmək məqsədi daşıyır.

İstifadə olunan versiyadan asılı olaraq dil, anlayış, kəmiyyət və digər məktəbə hazırlıq bacarıqları araşdırıla bilər. Nəticələr uşağın hansı sahələrdə daha hazırlıqlı olduğunu və hansı bacarıqların inkişaf etdirilməsinə ehtiyac duyulduğunu müəyyənləşdirməyə kömək edir.

4. Cattell zəka testi.

Cattell zəka testi, xüsusilə Culture Fair Intelligence Test versiyası, verbal biliklərdən nisbətən az asılı olan idrak və mühakimə bacarıqlarını qiymətləndirmək üçün hazırlanıb. Tapşırıqlar şəkillər, fiqurlar və qanunauyğunluqlar əsasında qurula bilər. Şəxsdən əlaqələri müəyyənləşdirmək, nümunələri tamamlamaq və məntiqi nəticə çıxarmaq tələb olunur.

Test qeyri-verbal mühakimə və ümumiləşdirmə bacarıqları haqqında məlumat verir. Bununla belə, nəticələr insanın bütün intellektual imkanlarını əhatə etmir və müvafiq yaş normativləri əsasında şərh olunmalıdır.

5. Porteus labirintləri testi

Porteus labirintləri testi şəxsin labirint tapşırıqlarını necə həll etdiyini araşdıran qiymətləndirmə vasitəsidir. Tapşırıqlar zamanı planlaşdırma, strategiya seçimi, səhvlərdən yayınma və müəyyən qaydalara əməl etmə kimi xüsusiyyətlər müşahidə oluna bilər. Test idrak və problem həll etmə davranışının müəyyən tərəfləri haqqında əlavə məlumat əldə etmək üçün istifadə olunur. Nəticələri təkbəşinə uşağın şəxsiyyəti, impulsivliyi və ya özünə nəzarəti barədə qəti hökm kimi qəbul etmək olmaz.

6. AGTE — Ankara İnkişafı Qiymətləndirmə İnventarı.

AGTE kiçik yaşlı uşaqların inkişaf xüsusiyyətlərini valideyn və ya uşağı yaxından tanıyan şəxsdən alınan məlumatlar əsasında qiymətləndirmək üçün hazırlanmış inkişaf inventarıdır.

İnventar uşağın inkişafını bir neçə sahə üzrə araşdırır:

Dil və ünsiyyət bacarıqları;

İncə motor bacarıqları;

Kobud motor bacarıqları;

Sosial bacarıqlar və özünə xidmət.

AGTE uşağın inkişaf mərhələləri haqqında sistemli məlumat əldə etməyə, yaşına uyğun inkişaf göstəricilərini nəzərdən keçirməyə və əlavə qiymətləndirməyə ehtiyac ola biləcək sahələri müəyyənləşdirməyə kömək edir.

7. Gesell inkişaf qiymətləndirməsi

Gesell inkişaf qiymətləndirməsi uşağın inkişaf xüsusiyyətlərini müxtəlif sahələr üzrə araşdırmağa yönəlmiş yanaşmadır. İstifadə olunan qiymətləndirmə vasitəsindən asılı olaraq motor bacarıqlar, uyğunlaşma, dil və sosial davranış kimi inkişaf sahələri nəzərdən keçirilə bilər. Bu qiymətləndirmə uşağın inkişaf profilini anlamaq, yaşına uyğun bacarıqlarını araşdırmaq və əlavə dəstəyə ehtiyac duyduğu sahələri müəyyənləşdirmək üçün istifadə oluna bilər. Nəticələr uşağın inkişaf tarixçəsi və müşahidələrlə birlikdə şərh edilməlidir.

Qiymətləndirmə nəticələri necə istifadə olunur?

Solaris Psixologiya Mərkəzində test seçimi uşağın yaşına, müraciətin məqsədinə və qiymətləndirilməsi nəzərdə tutulan xüsusiyyətlərə uyğun aparılır. Test nəticələri müvafiq təlimat və normativlər əsasında şərh edilir, ehtiyac olduqda müsahibə və müşahidə məlumatları ilə tamamlanır.

Məqsəd uşağı etiketləmək deyil, onun inkişaf xüsusiyyətlərini daha yaxşı anlamaq və fərdi ehtiyaclarına uyğun dəstək istiqamətini müəyyənləşdirməkdir.